

23. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2016. GODINE
4. RAZRED
PRAKTIČNI RAD
Točni odgovori i sustav bodovanja

1. zadatak: 5,5 bodova

Tab. 1. Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta i broj poljoprivrednih kućanstava na dan 16. 10. 2014.

Županija	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta (ha)	Broj poljoprivrednih kućanstava	Prosječna veličina poljoprivrednog zemljišta (ha)	Kategorija
Bjelovarsko-bilogorska	91 338	23 479	3,9	III
Brodsko-posavska	61 630	20 704	3,0	III
Dubrovačko-neretvanska	9 618	9 723	1,0	I
Grad Zagreb	6 387	14 121	0,5	I
Istarska	21 756	13 534	1,6	II
Karlovačka	22 726	19 171	1,2	I
Koprivničko-križevačka	70 058	22 738	3,1	III
Krapinsko-zagorska	19 260	27 657	0,7	I
Ličko-senjska	26 554	8 514	3,1	III
Međimurska	29 522	20 349	1,5	II
Osječko-baranjska	208 479	41 103	5,1	IV
Požeško-slavonska	41,638	3 521	11,8	IV
Primorsko-goranska	7 773	10 111	0,8	I
Sisačko-moslavačka	58 046	27 184	2,1	II
Splitsko-dalmatinska	17 350	31 953	0,5	I
Šibensko-kninska	7 406	13 202	0,6	I
Varaždinska	29 410	33 415	0,9	I
Virovitičko-podravska	81 789	19 062	4,3	IV
Vukovarsko-srijemska	127 533	26 316	4,8	IV
Zadarska	18 010	14 392	1,3	I
Zagrebačka	69 800	38 283	1,8	II
Ukupno	1 026 081	438 532	2,3	II

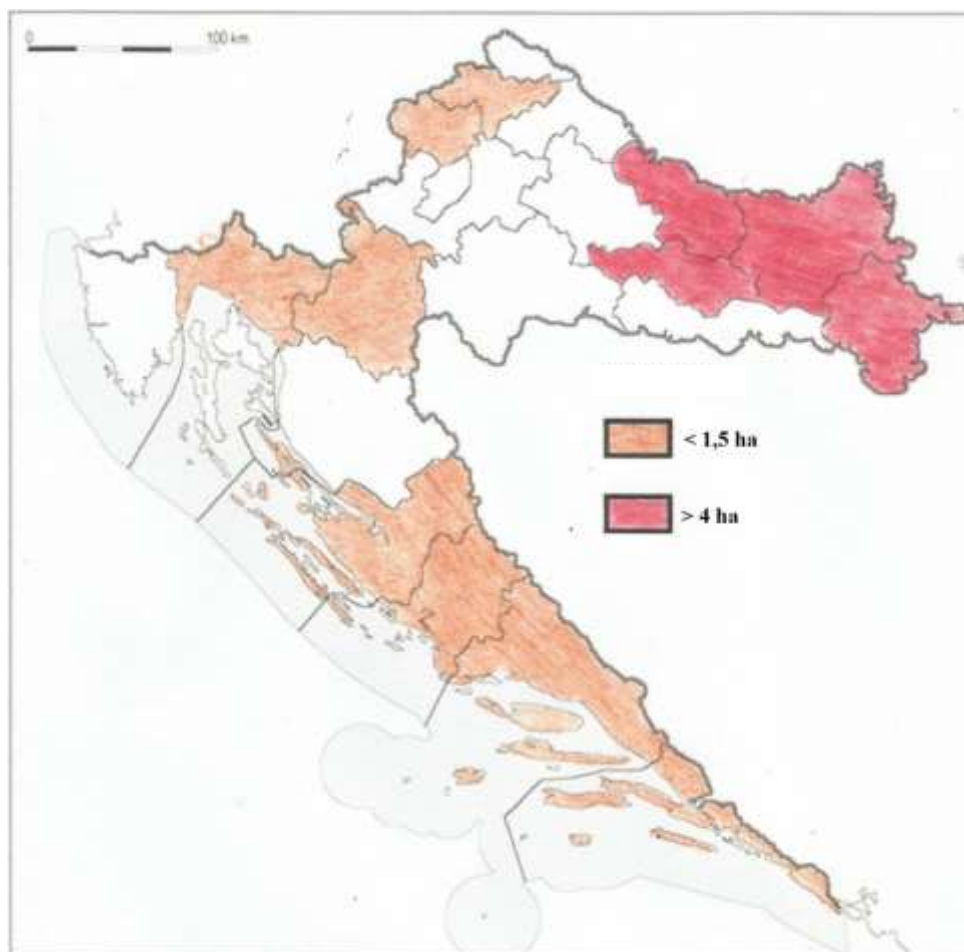
Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, 29. listopada 2014.

0,5 bodova	<p>za svaka dva para točnih podataka (par čine točni odgovori u trećem i četvrtom stupcu)</p> <p>- priznaju se točni odgovori upisani u četvrti stupac s decimalnom točkom ili decimalnim zareзом, a u petom stupcu točni odgovori upisani rimskim ili arapskim brojevima te ako su upisani kao redni brojevi</p>
-------------------	---

2. zadatak: **4,5 bodova**

a) **2 boda**

1 bod	za svaku ispravno obojenu skupinu županija (vidi kartu)
0,5 bodova	za najviše jednu netočno obojenu županiju u skupini (vidi kartu)

Županije (Republike Hrvatske) s prosječno najvećim i (prosječno) najmanjim zemljišnim (poljoprivrednim) posjedom po kućanstvu 2014. godine

b) **1,5 bodova**

1,5 bodova	ispravno i na odgovarajućem mjestu upisan potpis: <i>Županije (Republike Hrvatske) s prosječno najvećim i (prosječno) najmanjim zemljišnim (poljoprivrednim) posjedom po kućanstvu 2014. godine</i> (vidi kartu)
0,5 boda	za svaki ispravno upisan element potpisa - <i>Županije (Republike Hrvatske)</i> - <i>prosječno najveći i najmanji zemljišni (poljoprivredni) posjed po kućanstvu</i> - <i>2014. godine (god., g.)</i>

c) **1 bod**

0,5 bodova	za svaku kategoriju legende (kvadratić obojen pripadajućom bojom i ispravno upisana prosječna veličina poljoprivrednog posjeda)
-------------------	---

3. zadatak: 3 boda

0,5 bodova	<p>za naveden najmanje po jedan prirodno-geografski i društveno-geografski faktor u svakoj skupini županija</p> <ul style="list-style-type: none"> - županije s prosječno najmanjim zemljišnim posjedom po kućanstvu: <i>prirodno-geografski faktori:</i> reljef, vrsta i količina tla <i>društveno-geografski faktori:</i> sustav nasljeđivanja, gustoća naseljenosti, natalitet, iseljavanje... - županije s prosječno najvećim zemljišnim posjedom po kućanstvu: <i>prirodno-geografski faktori:</i> reljef, vrsta i količina tla, <i>društveno-geografski faktori:</i> planska kolonizacija, agrotehničke mjere, natalitet („bijela kuga“), bolji uvjeti za komercijalnu farmersku poljoprivredu
1 bod	<p>za smisleno obrazloženje svakog prirodno-geografskog i društveno-geografskog faktora u svakoj skupini županija</p> <ul style="list-style-type: none"> - županije s prosječno najmanjim zemljišnim posjedom po kućanstvu: planinski i/ili brežuljkasti reljef, nedostatak plodnog tla zbog čega nije moguće formirati veće posjede i ostvariti veće prinose, sustav nasljeđivanja koji je rezultirao brojnim diobama i usitnjavanjem posjeda, velika gustoća naseljenosti u županijama sjeverne Hrvatske, zbog visokog nataliteta u prošlosti došlo je do većeg broja pravnih nasljednika na koji se dijeli imanje - županije s prosječno najvećim zemljišnim posjedom po kućanstvu: dolinski (nizinski) reljef, planska kolonizacija nakon oslobođenja od osmanske vlasti (od 18. stoljeća), agrotehničke mjere u 20. stoljeću, obilje plodnoga tla omogućuje razvoj velikih otvorenih polja, nizak natalitet („bijela kuga“) doveo je do manjeg broja nasljednika na koje se dijeli posjed, iseljavanja su uzrokovala smanjenje broja osoba koje nasljeđuju posjed ili prodaju posjeda zainteresiranima što je dovelo do okrupnjavanja zemljišnih posjeda, obilje plodnoga tla osigurava mogućnosti za osnivanje obiteljskih farmerskih posjeda veće površine uz primjenu modernih agrotehničkih mjera.

4. zadatak: 8,5 bodova

a) 2 boda

0,5 bodova	za svaka tri točna podatka u tablici 2. (vidi tablicu)
-------------------	--

Tab. 2. Struktura iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta u Hrvatskoj prema ARKODU na dan 16. 10. 2014. godine

Kategorija iskorištavanja zemljišta	Površina poljoprivrednog zemljišta (ha)	Udio u ukupnoj površini poljoprivrednog zemljišta (%)
Oranice	823 930	80,3
Staklenici	550	0,1
Livade	83 787	8,2
Pašnjaci i krški pašnjaci	45 891	4,5
Vinogradi	21 151	2,1
Maslinici	17 597	1,7
Voćne vrste	20 364	2,0
Agrumi	1 801	0,2
Orašaste kulture	6 108	0,6
Trajni nasadi	2 027	0,2
Ostalo	2 874	0,3
Republika Hrvatska	1 026 080	100,0

b) 3 boda

0,5 bodova	za sve točno izračunate i upisane podatke u jednom retku tablice 3. (vidi tablicu)
-------------------	--

Tab. 3. Struktura iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta u Hrvatskoj 2014. godine

Kategorija iskorištavanja zemljišta	Udio u ukupnoj površini poljoprivrednog zemljišta (%)	Udio u strukturnom krugu (°)
Oranice	80,3	289
Livade i pašnjaci	12,7	46
Voćnjaci, agrumi i orašaste kulture	2,8	10
Vinogradi	2,1	7
Maslinici	1,7	6
Ostalo	0,6	2

c) 3,5 bodova

Dijagram 1,5 bodova

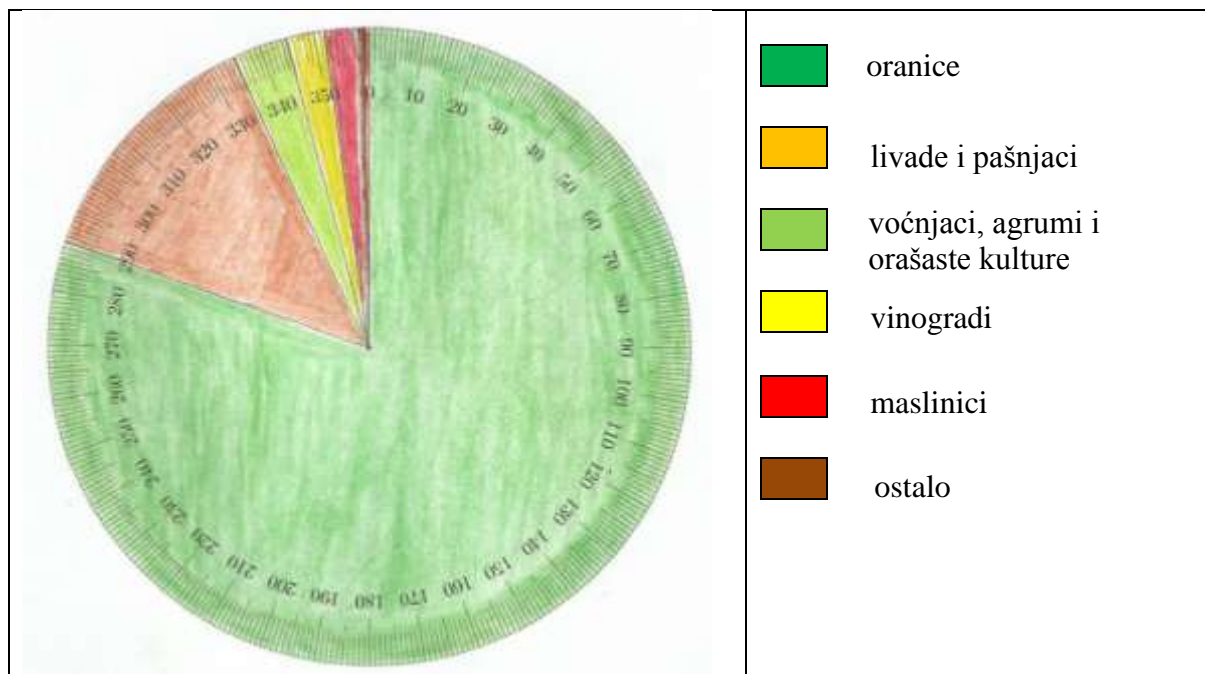
0,5 bodova	za svaka dva ispravno ucrtana i obojena segmenta kružnog dijagrama prema zadanom redoslijedu (vidi dijagram) (+/- 1 ⁰)
-------------------	--

Legenda 1 bod

0,5 bodova	za svaka tri ispravno obojena pravokutnika i ispravno upisani tekst (vidi dijagram); priznaju se točni odgovori ako je tekst upisan malim početnim slovom
-------------------	---

Potpis dijagrama 1 bod

0,5 bodova	Struktura iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta
0,5 bodova	u Hrvatskoj 2014. godine (god., g.)

Sl. 2. Struktura iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta u Hrvatskoj 2014. godine**5. zadatak: 6,5 bodova****a) 1 bod**

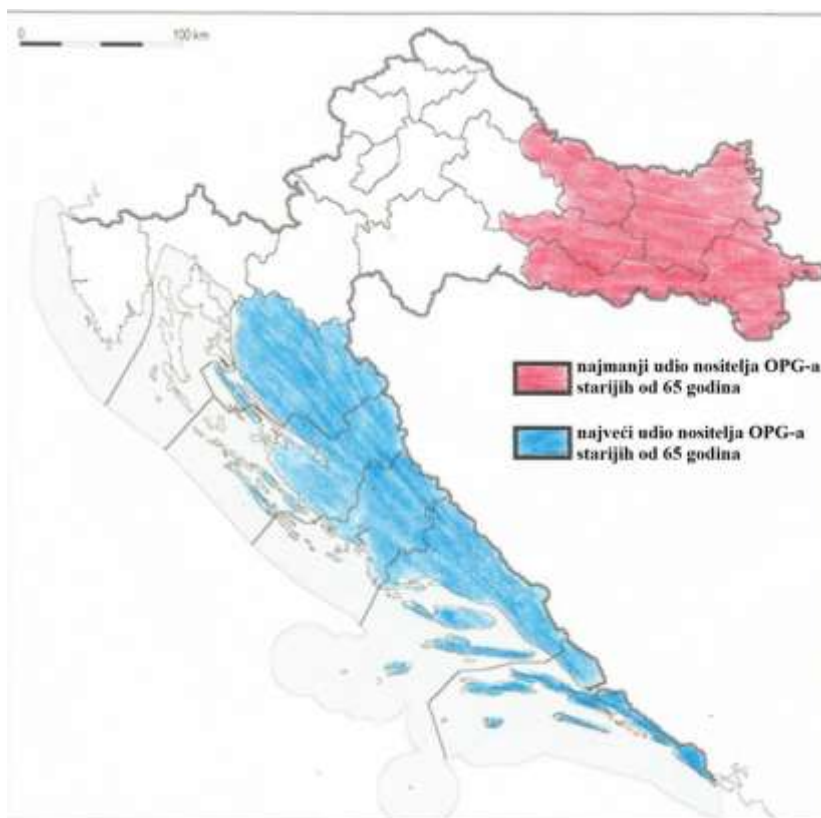
1 bod	bilo kojim redom: Dubrovačko-neretvanska, Ličko-senjska, Zadarska, Splitsko-dalmatinska, Šibensko-kninska
0,5 bodova	za najviše jednu netočno upisanu ili neupisanu županiju

b) 1 bod

1 bod	bilo kojim redom: Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska, Brodsko-posavska, Istarska
0,5 bodova	za najviše jednu netočno upisanu ili neupisanu županiju

c) 2 boda

1 bod	za svaku ispravno obojenu skupinu županija (vidi kartu)
0,5 bodova	za najviše jednu netočno obojenu županiju u skupini (vidi kartu)

Županije (Republike Hrvatske) s najvećim i najmanjim udjelom nositelja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava starih 65 i više godina 2015. godine

d) 1,5 bodova

1,5 bodova	ispravno i na odgovarajućem mjestu upisan potpis: <i>Županije (Republike Hrvatske) s najvećim i najmanjim udjelom nositelja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava starih 65 i više godina 2015. godine</i> (vidi kartu)
0,5 boda	za svaki ispravno upisan element potpisa - <i>Županije (Republike Hrvatske)</i> - <i>najveći i najmanji udio nositelja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava starih 65 i više godina</i> - <i>2015. godine (god., g.)</i>

e) 1 bod

0,5 bodova	za svaku kategoriju legende (kvadratić obojen pripadajućom bojom i ispravno upisana kategorija legende)
-------------------	---

6. zadatak: 2 boda

0,5 bodova	<p>za naveden najmanje jedan problem u svakoj regiji</p> <ul style="list-style-type: none">- Panonsko-peripanonska Hrvatska: usitnjenost posjeda, struktura poljoprivredne proizvodnje (način korištenja zemljišta, nisko profitabilne kulture na oranicama), problem otkupa, niska razina okupljenosti, visok udio neiskorištenog državnog zemljišta- Jadranska Hrvatska: usitnjenost posjeda, visok udio nositelja OPG-ova starijih od 65 godina, teža komercijalizacija mediteranske poljoprivrede, fosiliziranost pejzaža
0,5 bodova	<p>za smisleno obrazloženje svakog problema</p> <ul style="list-style-type: none">- Panonsko-peripanonska Hrvatska: mjere komasacije, specijalizacija proizvodnje, orijentacija na komercijalno isplativije kulture, okretanje organskoj ekološkoj proizvodnji, povezivanje proizvođača i distributera, aktivna pomoć države u pronalaženju tržišta i organizirani otkup- Jadranska Hrvatska: zbog usitnjenosti posjeda koja je prirodno uvjetovana potrebna je orijentacija na visokoprofitabilne kulture, okretanje organskoj poljoprivredi, mjere revitalizacije otoka i unutrašnjosti kako bi se potaknulo doseljavanje mladih obitelji s djecom, pomoć države u pronalaženju tržišta za organski proizvedene mediteranske kulture, popularizacija ekološke proizvodnje i agrarnog turizma, kvalitetnija politika državnih subvencija, povezivanje proizvođača i distributera